

МУНДАРИЖА

Т/п		бет
1.	<i>60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи</i>	4
1.1.	Кўлланиш соҳаси.....	4
1.1.1.	<i>60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши</i>	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи</i>	4
1.2.1.	<i>60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг соҳалари</i>	4
1.2.2.	<i>60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари</i>	4
1.2.3.	<i>60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари</i>	5
1.2.4.	<i>60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари</i>	5
2.	<i>60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар</i>	6
2.1.	Умумий компетенциялар.....	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	6
	Библиографик маълумотлар.....	8
	Келишув вараги.....	9

1. 60710600 – Электр энергетикаси (төмөр үйл транспорти) бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

60710600 – Электр энергетикаси (төмөр үйл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги ва сиртқи таълим шакларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модул тизими асосида ташкил қилинади. Бакалавриат дастурининг таълим шаклларига кўра ўқишни меъёрий муддатлари 4 йил, сиртқи таълимда 5 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 60710600 – Электр энергетикаси (төмөр үйл транспорти) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби 60710600 – Электр энергетикаси (төмөр үйл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмууини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўкув режа ва ўкув дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўкув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасасининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўкув режаси ва ўкув дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим муассасасининг талабалари;
- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим муассасаларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим муассасаларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 60710600 – Электр энергетикаси (төмөр үйл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи.

1.2.1. 60710600 – Электр энергетикаси (төмөр үйл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.

60710600 – Электр энергетикаси (төмөр үйл транспорти) - “Муҳандислик иши” таълим соҳасига оид йўналиш бўлиб, у электр энергиясини ишлаб чиқариш, ўзгартириш, узатиш, тақсимлаш ва истеъмол қилиш ва улардан фойдаланишга, соҳа истиқболини белгилашга, касбий қўникма, мутасаддилик қобилиятига йўналтирилган инсон фаолиятининг воситалари, усуллари, методлари ва услубларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш билан боғлик комплекс масалалар билан боғлик касбий соҳалар мажмуасини камраб олади.

1.2.2. 60710600 – Электр энергетикаси (төмөр үйл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг обьектлари:

- давлат ва нодавлат ташкилот, корхона ва муассасалар, компаниялар (фирмалар), ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқалар;
- төмөр үйл транспорти электр таъминоти ва обьектларини лойиҳалаш муассасалари;

– темир йўл транспорти электр таъминотини қуриш, монтаж қилиш, созлаш ва таъмирлаш ташкилотлари;

– темир йўл транспорти электр таъминотига техник хизмат кўрсатиш, уларни ишлатиш ва иш режимларини бошқариш корхоналари;

– темир йўл транспорти электр таъминотини автоматлаштирилган диспетчерлик бошқаруви марказлари;

– илмий ва ишлаб чиқариш фаолиятини техникавий таъминлаш воситалари; касбхунар коллежларидаги ўқув-тарбия жараёни.

60710600-Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалавриат битирувчилари педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан кейин, профессионал таълим муассасаларида таълимнинг ваколатли бошқарув органлари томонидан аниқланадиган умумкасбий ва ихтисослик фанларини ўқитиш бўйича педагогик фаолияти билан шугулланиши ҳуқуқига эга бўлади. Бакалавриатнинг касб таълими йўналишилари бундан мустасно.

1.2.3. 60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- мұхандислик - қидирав ва лойиха-конструкторлик фаолияти;
- ишлаб чиқариш – технологик фаолияти;
- ташкилий-бошқарув фаолияти;
- илмий – тадқиқот фаолияти;
- фойдаланиш-сервис фаолияти.

1.2.4. 60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалавриат битирувчиси куйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Мұхандислик - қидирав ва лойиха-конструкторлик фаолиятида:

– темир йўл транспорти электр таъминотини электрлаштириш ва таъмирлашда қўлланиладиган автоматлаштириш ва механизациялаш техникалари ва жиҳозлари, уларнинг қисмлари, деталлари ва йиғма бирикмаларининг лойихасини тизимли ёндашув асосида автоматлаштириш йўли билан ишлаб чиқиши такомиллаштириш;

– темир йўл транспорти электр таъминоти соҳаси бўйича бажарилаётган тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, ахборот ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва уларни тадқиқ қилиш;

– тортувчи нимстанция ва контакт тармоқлари жиҳозларини таъмирлаш, ишлаб чиқариш жараёнларининг лойихавий ва дастурий ҳужжатларини ишлаб чиқиш;

– контакт тармоқлари қисм ва деталлари параметрлари, уларни иш қобилиятини таҳлил қилиш ва синовларини ўтказиш;

– амалиётда ахборот технологияларнинг халқаро ва касбий стандартлари ва ҳисоблаш воситаларини тайёргарлик ихтисослигига мос равища қўллаш.

Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятида:

– мұхандислик иши жабҳасидаги объектлар, жараёнлар, тизимлар, жиҳозлар ва техник воситалардан самарали фойдаланиш;

– тизимлар, технологик жараёнлар, уларнинг элементлари ва технологик ҳужжатларни ишлаб чиқишида ижрочилар жамоаси таркибида иштирок этиш;

– объектлар, жараёнлар, тизимлар, жиҳозлар ва техник воситаларнинг эксплуатация хавфсизлигини таъминлаш;

– ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва такомиллаштириш бўйича технологик ечимларни ишлаб чиқиш;

- техникавий-иқтисодий таҳлил қилиш;
- ишлаб чиқариши ташкил этишнинг самарали усулларини танлаш ва қўллаш;
- касбий этика қоидаларига риоя қилиш.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган қурилиш ишлаб чиқариши технологик жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш услублари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига риоя қилиш талабларидан келиб чиқиб ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларини бажаришда сифатни бошқариш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- фикрлар хилма-хиллиги шароитида бошқарув қарорини қабул қилиш;
- бирламчи ишлаб чиқариш бўғинининг ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширишда эришилган натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш кўнималари.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- замонавий методлар ва воситалардан фойдаланиб фаолият объектлари ҳолатини таҳлил қилишда иштирок этиш;
 - муҳандислик иши соҳасидаги объектлар, жараёнлар, тизимлар, жиҳозлар ва техник воситаларни лойихалаш, ишлаб чиқиш, синаш ва улардан самарали фойдаланишда иштирок этиш;
 - самарасиз вақт, меҳнат ва моддий ресурсларни камайтириш, рационал технологик жараёнларни танлаш бўйича тадқиқотларни ўтказишида қатнашиш;
 - муҳандислик иши таълим соҳасидаги маҳсус адабиётлар, илмий-техникавий маълумотлар, чет элда ва республикамизда эришилаётган фан ва техника соҳасидаги ахборотларнинг илмий манбаларини ўрганиш;
 - таҳлил, ҳисоботлар ва илмий публикацияларни тузиш учун маълумотларни тайёрлаш;
 - мавзу (топширик) бўйича илмий-техникавий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;
 - илмий-тадқиқот натижаларини ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этишида қатнашиш.

Фойдаланиш-сервис фаолиятида:

- муҳандислик иши таълим соҳасига тегишли объектлар, жараёнлар, тизимлар, жиҳозлар ва техник воситаларни синаш, техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш ишларини ташкил этиш;
- муҳандислик иши таълим соҳасига тегишли объектлар, жараёнлар, тизимлар, жиҳозлар ва техник воситаларига техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш бўйича намунавий технологик жараёнларини ишлаб чиқиш ва қўллаш.

**2. 60710600 – Электр энергетикаси (темир йўл транспорти)
таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига
қўйиладиган талаблар**

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид хужжатлар ва ишлар

моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида кўллай билиши, ахборотларни иифиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тассаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- меъёрий-хукукий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш;

- ускуналар ва жараёнларни лойиҳалаш соҳасида технологик ускуналар энергетик самарадорлигини оширишга йўналтирилган техник шароитлар, стандартлар ва техник тавсифлар, технологик ускунани фойдаланишга топшириш бўйича ишларни режалаштириш усулларини, автоматлаштирилган лойиҳалаш усулларини ишлаб чиқиши ташкил қилиш тартибини билиши ва турли хил энергетик ускуналарни тадқиқ эта олиш;

- бажарилаётган тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, информацион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиши ва тадқиқот қилишини билиш;

- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиши билаш;

- амалиётда ахборот технологияларининг халқаро ва касбий стандартларини, замонавий парадигма ва методологияларни, инструментал ва ҳисоблаш воситаларини (тайёргарлик ихтисослигига мос равишда) кўллаш қобилиятларига эга бўлиш;

- мухандислик ечимларини ишлаб чиқиши ва амалга тадбиқ қила олиш;

- ишлаб чиқариш жараёнларини техник назорат қилиш, синов ўтказиш ва сифатини бошқаришни билаш;

- намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиши ва уларни кўллай олиш;

- илмий ва амалий фаолиятда автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш ва улардан фойдалана олиш;

- касбий этика кодексига риоя қилиш;

- ишлаб чиқаришда хаёт ҳавсизлиги бўйича мутахассисларга қўйиладиган талабларни ишлаб чиқиши билаш;

- ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиши ва татбиқ қила олиш;

- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштиришни билаш;

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва уларнинг эксплуатацияси билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизmlарини ишлаб чиқара олиш;

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гурӯҳ Т 55

OKC 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриатнинг асосий ўқув режа ва ўқув дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври, электр энергетикаси (темир йўл транспорти), малака талаблари, бакалавриатнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

КЕЛИШУВ ВАРАГИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ:

Тошкент давлат транспорт университети

Ректор О.Абдурахманов

202 йил «»

М.Ү.

Ўзбекистон Республикаси
Транспорт вазирлиги

Вазир ўринбосари А.Муминов

202 йил «»

М.Ү.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта
махсус таълим вазирлиги хузуридаги

Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва илғор технологияларни
татбик этиш маркази

Директор в.б. М.Эсонов

202 йил «»

М.Ү.

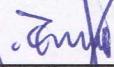
“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ
Персонални бошқариш ва кадрларни
тайёрлаш бошқармаси

Бошқарма
бошлаги А.Хамролиев

202 йил «»

М.Ү.

И.Каримов номидаги
Тошкент давлат техника университети

Ректор С.Турабджанов

202 йил «»

М.Ү.

